

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
İlahiyat Fakültesi

Sakarya Üniversitesi

İlahiyat Fakültesi Dergisi

CİLT / VOLUME: 27 | SAYI / ISSUE: 1 | YIL / YEAR 2025 | e-ISSN: 1304-6535

Journal of Sakarya University Faculty of Theology

VOLUME/CİLT: 27 ISSUE/SAYI: 1
E-ISSN: 1304-6535

HAZİRAN/JUNE 2025
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/sakaifd>

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
JOURNAL OF SAKARYA UNIVERSITY
FACULTY OF THEOLOGY

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ

The Owner on Behalf of Sakarya University
Sakarya Üniversitesi Adına İmtiyaz Sahibi

Prof. Dr. Hamza Al
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Editor in Chief / Baş Editör

Abdurrahman Hendek
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye
abdurrahmanhendek@sakarya.edu.tr

Editor / Editör

Soner Aksoy
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye
soneraksoy@sakarya.edu.tr

Halil İbrahim Yılmaz
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye
hibrahimyilmaz@sakarya.edu.tr

Area Editors / Alan Editörleri

Basic Islamic Sciences / Temel İslam Bilimleri

Ahmet Numan Ünver
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Ziya Erdiñç
Faculty of Theology
Marmara University
İstanbul-Türkiye

Ömer Faruk Akpınar
Faculty of Theology
Selcuk University
Konya-Türkiye

Philosophy and Religious Sciences / Felsefe ve Din Bilimleri

Esra Akay Dağ
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Elif Nur Erkan Balcı
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Hümeýra Gülerýüz Erken
Ministry of National Education
Ankara-Türkiye

Ayşe Elmalı Karakaya
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Islamic History and Arts / İslam Tarihi ve Sanatları

Fatma Şeyma Boydak
Faculty of Theology
Selcuk University
Konya-Türkiye

Editorial Board / Yayın Kurulu

Erdoğan Ahatlı
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Kemal Batak
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Merve Özaykal
Faculty of Theology
İstanbul University
İstanbul-Türkiye

Emrah Kaya
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Hans-peter Grosshans
Faculty of Protestant Theology
University of Münster
Münster-Germany

Nigel Fancourt
Department of Education
University of Oxford
Oxford, United Kingdom

Asyraf Isyraqi Bin Jamil
Universiti Islam Antarabangsa Tuanku
Syed Sirajuddin (UniSIRA)
Kuala Perlis-Malaysia

Raihani Raihani
Center for Indigenous Psychology
Universitas Islam Negeri Sultan Syarif
Kasim Riau
Riau-Indonesia

Abdallah Elkhatib
College of Sharia and Islamic Studies
Qatar University
Doha-Qatar

Mahmut Zengin
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Jerzy Zdanowski
Faculty of Law, Administration and International Relations
Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University
Krakow-Poland

Turkish Language Editor / Türkçe Yazım ve Dil Editörü

Enes Tarhan
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

English Language Editor / İngilizce Yazım ve Dil Editörü

Üsame Balıkcı
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Feyza Çelik
Faculty of Theology
Kilis 7 Aralık University
Kilis-Türkiye

Layout Editor / Mizanpaj Editörü

Betül Elmacı Çetin
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Furkan Ramazan Öge
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Secretary / Sekreteryä

Abdullah Arif Adalar
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Zehra Oran
Faculty of Theology
Sakarya University
Sakarya-Türkiye

Indexing & Abstracting & Archiving

TR-Dizin

Emerging Sources Citation Index (ESCI)

ERIHPLUS

The Belt and Road Initiative Reference Source Database

Central & Eastern European Academic Source Database

Academic Search Complete Magazines and Journals

Academic Search Premier Magazines and Journals

Academic Search Ultimate Magazines and Journals

Academic Search Ultimate Full-Text Subject

Central & Eastern European Online Library

**Editorial: Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi / Journal of Sakarya University
Faculty of Theology, Vol. 27, No. 1**

One of the core missions of higher education institutions is not only to produce scientific knowledge but also to disseminate it. Academic journals play a central role in this dissemination process. Since its inception in 1996, *Journal of Sakarya University Faculty of Theology* has remained committed to making scholarly knowledge in the field of theology accessible to wider audiences. By 2024, the journal reached its 50th issue, having continuously contributed to academic discourse over the decades.

Throughout its publication history, the journal has hosted numerous original research articles, book reviews, translations, and research notes. Upholding academic and ethical standards, it has published high-quality works—a fact recognized by its inclusion in distinguished indexes such as TR Dizin and the Web of Science Emerging Sources Citation Index (ESCI). This success is the result of the dedicated efforts of our editorial team, the meticulous evaluations of our reviewers, the contributions of our authors, and the ongoing interest of our readers.

Digital transformation, which manifests itself in nearly every field, has also begun to shape the concept of academic publishing. Once catering primarily to local or national audiences, academic journals have become globally accessible thanks to open access initiatives, digital platforms, and international indexing services. In line with these developments, our journal has taken strategic steps to align with global standards by publishing articles in English and Arabic, welcoming contributions from international authors, and securing visibility in respected global indexes.

The three English and one Arabic articles featured in this issue (27/1), along with contributions from authors not only from Turkey but also from other countries, can be considered concrete indicators of our journal's vision for internationalization. These are encouraging indicators of the journal's growing global engagement. Going forward, we aim to further increase the number of international contributors and English-language submissions. We also recognize the importance of similar initiatives undertaken by other reputable theology journals in Türkiye, which collectively help to strengthen the scholarly publishing ecosystem in this field.

As part of our commitment to improving accessibility and workflow, *Journal of Sakarya University Faculty of Theology* will transition to a continuing submission system as of August 1, 2025. In previous years, submission windows were limited due to high volumes of manuscripts. However, these limitations did not reduce the overall submission rate. For instance, during a recent 20-day window (February 1–20), the journal received 95 submissions. Following editorial evaluation, preliminary evaluation, and double-blind peer review, 15 articles and 2 book reviews were selected for publication for this issue.

With the introduction of continuing submission, we aim to distribute the editorial workload more evenly throughout the year and better accommodate international researchers who may not be familiar with short submission windows. However, as with many academic journals, our editorial work is conducted on a voluntary basis. We therefore reserve the right to temporarily suspend submissions without prior notice in response to unforeseen circumstances.

Our journal is currently undergoing a renewed editorial restructuring process to become an international platform, welcoming high-quality contributions from across the globe. In this context, we would like to express our sincere gratitude to Assoc. Prof. Dr. Emrah Kaya, who has served as editor for many years and made invaluable contributions to the journal's development. I had the opportunity to work as his assistant editor beginning with Issue 42 in 2020, and I have

learned a great deal from him during this time. Although he has stepped down from his editorial duties, he continues to support our work as a member of the Editorial Board.

Finally, I would like to extend my thanks to all members of the editorial team—both those who have served for many years and those who have more recently joined us—for their commitment and contributions to the journal.

Editor in Chief

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
Journal of Sakarya University Faculty of Theology

Editorial: Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Cilt 27 Sayı 1

Yükseköğretim kurumlarının temel misyonlarından biri, bilimsel bilgi üretiminin yanı sıra bu bilginin yaygınlaştırılmasıdır. Akademik dergiler ise bu yaygınlaştırma sürecinin en önemli araçlarından biridir. 1996 yılında yayın hayatına başlayan *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, kuruluşundan itibaren ilahiyat alanında üretilen bilimsel bilginin geniş kitlelere ulaştırılmasına katkı sunmayı amaç edinmiş, bu doğrultudaki yayın faaliyetlerini 2024 yılı itibarıyla 50. sayıya ulaşılarak sürdürmüştür.

Dergimiz, bugüne kadar sayısız özgün makale, kitap değerlendirmesi, çeviri ve araştırma notuna ev sahipliği yapmıştır. Bu süre zarfında, akademik ve etik ilkelere bağlı kalarak nitelikli çalışmaları yayımlamış; bu nitelik TR Dizin ve Web of Science Emerging Sources Citation Index (ESCI) gibi önemli ulusal ve uluslararası indekslerde taranmak suretiyle tescillenmiştir. Bu başarının arkasında özveriyle çalışan editoryal ekip, titiz değerlendirmelerde bulunan hakemler, nitelikli çalışmalarını dergimize kazandıran yazarlar ve dergimizi ilgiyle takip eden okuyucular yer almaktadır.

Hemen her alanda kendini gösteren dijital dönüşüm akademik yayıncılık anlayışını da şekillendirmeye başlamıştır. Önceleri daha çok yerel ihtiyaçlara hitap eden akademik dergiler, artık açık erişim, dijital platformlar ve uluslararası indeksler aracılığıyla küresel düzeyde erişilebilir hale gelmiştir. Bu dönüşüm sürecinde dergimiz de önemli adımlar atmış; İngilizce ve Arapça makaleler yayımlamış, uluslararası yazarlardan katkılar almış ve saygın uluslararası indekslerde yer bularak bu değişime uyum sağlamıştır.

Bu sayımızda (27/1) yer alan üç İngilizce ve bir Arapça makale ile Türkiye'nin yanında farklı ülkelerden katkı sunan yazarlar, dergimizin uluslararasılaşma vizyonunun somut göstergelerinden sayılabilir. Elbette bu yöndeki çabaların artarak sürdürülmesi gerekmektedir. Bu amaçla dergimiz, gelecekte farklı ülkelerden daha fazla yazara ulaşmayı, İngilizce makale oranını artırmayı hedeflemektedir. Türkiye'deki diğer saygın ilahiyat dergilerinin de benzer yönelimleri benimsemesi, bu ekosistemin gelişimi açısından oldukça önemlidir.

Bu bağlamda, *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* olarak 1 Ağustos 2025 tarihi itibarıyla sürekli makale kabulü sistemine geçiyoruz. Önceki yıllarda yoğun başvurular nedeniyle makale kabul tarihleri sınırlı tutulmaktaydı. Ancak bu sınırlamalar başvuru yoğunluğunu azaltmamıştır. Örneğin, bu yıl 1-20 Şubat tarihleri arasında makale kabulüne açık olan dergimize, sadece bu 20 günlük sürede 95 makale ve kitap değerlendirmesi ulaşmıştır. Bu makaleler arasından editoryal değerlendirme, ön değerlendirme ve en az iki çift taraflı kör hakem sürecinden geçen 15 makale ve 2 kitap değerlendirmesi yayına kabul edilmiştir.

Sürekli makale kabulü uygulamasıyla, hem yoğunluğu zamana yaymayı hem de sınırlı süreli başvuru politikalarına alışık olmayan uluslararası araştırmacıları dergimize daha aktif dahil etmeyi amaçlıyoruz. Ancak, çoğu akademik dergide olduğu gibi, dergimizin editoryal süreçleri gönüllülük esasına dayanmakta olup, beklenmeyen durumlar karşısında önceden duyuru yapılmaksızın geçici olarak makale kabulünü askıya alma hakkımız saklıdır.

Dergimiz, daha farklı coğrafyalardan gelen nitelikli çalışmalara ev sahipliği yaparak tam anlamıyla uluslararası bir yayın organı olma yönünde yeni bir editoryal yapılanma sürecine girmiştir. Bu vesileyle, dergimize uzun yıllar boyunca emek vermiş, aynı zamanda en uzun süreli editörlük görevini üstlenmiş olan Doç. Dr. Emrah Kaya hocamıza içtenlikle teşekkür ederiz. 2020 yılında, 42. sayıdan itibaren kendisinin editör yardımcısı olarak görev yapma fırsatı bulmuş biri olarak, ondan çok şey öğrendiğimi belirtmek isterim. Emrah Hocamız, editörlük görevinden ayrılmış olsa da Yayın Kurulu üyesi olarak dergimize katkı sunmaya devam edecektir.

Son olarak, editoryal kurulun uzun süredir görev yapan üyelerine ve yakın zamanda aramıza katılan tüm akademisyenlere bu önemli görevi kabul ettikleri ve katkı sundukları için içtenlikle teşekkür ederim.

Editör

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi

İçindekiler/Contents

Araştırma Makaleleri/Research Articles

- 1 Islamic Law and Traffic Safety: An Islamic Jurisprudential and Ethical Analysis
İslam Hukuku ve Trafik Güvenliği: Fıkhi ve Etik Bir Analiz
Abdelhak Djebbar, A. H. M. Ershad Uddin..... 1-19
- 2 Mashâhid as a Spatial Analysis Term in Sîra Literature: The Journey of a Pre-Modern Concept
Siyer Literatüründe Bir Mekânsal Analiz Terimi olarak Meşâhid: Modern Öncesi Bir Kavramın Serüveni
Yakup Akyürek..... 20-35
- 3 Beyond Sectarianism: Hezbollah and the Lebanese Muslim Brotherhood's Evolving Alliance in the Context of the Al-Aqsa Flood
Mezhep Sınırlarını Aşan İttifak: Hizbullah ve Lübnan Müslüman Kardeşler Hareketi'nin Aksa Tufanı Bağlamında İş Birliği
Talha İsmail Duman..... 36-53
- 4 Dımaşk Eğitim Kurumlarının Hâmleri (11.-16. Yüzyıl): Vâkıf Tipolojisi ve Mekânsal Analiz
The Patrons of Damascene Institutions of Learning (11th-16th Centuries): The Typology of Endowers and Spatial Analysis
Muhammet Enes Midilli..... 54-75
- 5 Hayal Kırıklığına Tahammülsüzlüğün Depremzedelerin Ruh Sağlığı Üzerindeki Etkisinde Proaktif Kişilik ve Dini Tutum Düzeylerinin Etkileşimsel Rollerini
Interactional Roles of Proactive Personality and Religious Attitude Levels in the Effect of Disappointment Intolerance on Mental Health of Earthquake Victims
Şerife Ericek Maraşhoğlu..... 76-91
- 6 6 Şubat Kahramanmaraş Depremlerini Yaşayan Üniversite Öğrencilerinde Deprem Korkusu, Dindarlık ve Umutsuzluk İlişkisi
The Relationship Between Fear of Earthquake, Religiosity, and Hopelessness Among University Students Affected by the 6 February Kahramanmaraş Earthquakes
Yunus Emre Temiz..... 92-111
- 7 Apoloji ile Sosyoloji Arasında Din Sosyolojisi Kitapları
Sociology of Religion Textbooks Between Apology and Sociology
Behram Hasanov..... 112-125
- 8 Tufan Öncésinin Bilinmeyen Atası: Şit
The Unknown Patriarch of Antediluvian Period: Seth
Aynur Çınar..... 126-142

9	Tabiatın Sınırlarını Geniřletmek: İbn Sînâcî Fizik, Psikoloji ve Metafizik Arasında Gelecektekten Haber Vermek <i>Expanding the Boundaries of Nature: Foretelling the Future Among Avicennian Physics, Psychology, and Metaphysics</i> Furkan Fidan	143-157
10	Kazanlı Halim Sâbit Şibay'ın Hadis ve Sünnet Bilgisi <i>Hadith and Sunnah Knowledge of Halim Sâbit Sibay From Kazan</i> Erdoğan Ahatlı, Kudret Çimen	158-176
11	Estetik Müdahale Tartışmaları Bağlamında Mülk Beden Argümanına Eleştirel Bir Bakış <i>A Critical Look at the Property Body Argument in the Context of Aesthetic Intervention Debates</i> Şeyma Akartepe	177-192
12	Mushaflarda Kıraat Farklılıklarına İşaret Edilme Usulü: Hicri 790 Tarihli Halebî Mushafı Örneği <i>The Method of Indicating Qira'at Differences in Muşhafs: The Case of the 790-Dated Ḥalabî Muşhaf</i> Mücella Hacımısıroğlu	193-215
13	Algoritmik Zihinler Sorunu, Zihin Transferinin Kelâmî Kritiği <i>The Problem of Algorithmic Minds, Theological Critique of Mind Transfer</i> Mehmet Ödemiş	216-231
14	Sovyet Sözlüklerinde Dini Terminolojiye Yönelik İdeolojik Müdahaleler ve Post-Sovyet Dönemiyle Karşılaştırmalı Analizi: Bog (Tanrı) Sözcüğü Örneği <i>Ideological Interventions in Religious Terminology in Soviet Dictionaries and a Comparative Analysis with the Post-Soviet Period: The Case of the Lexeme Bog (God)</i> Hakan Saraç	232-247
15	الرّبع كونه مقدّارًا شرعيًّا في الفقه الحنفي: دراسة تطبيقية في أحكام العبادات <i>One-Quarter as a Juristic Measure in Ḥanafî Fiqh: An Applied Study in the Context of Rulings on Worship</i> Shadi Imad Ali Qaddumi, Soner Duman	248-263

Kitap Değerlendirmeleri/Book Reviews

16	Stephen Shoemaker. The Quest of the Historical Muhammad and Other Studies on Formative Islam. Eugene, Oregon: Cascade Books, 2024, 158 s. <i>Stephen Shoemaker. The Quest of the Historical Muhammad and Other Studies on Formative Islam. Eugene, Oregon: Cascade Books, 2024, 158 p.</i> Bayram Kara	264-267
17	Ahmed el-Aktaş. Kıssatü Hayâtî'l-Buhârî: Sîre Târîhiyye Cedîde. Cidde: Merkezü'l-İhsân, 2024, 536 s. <i>Ahmed al-Aktas. Qissat Ḥayât al-Bukhârî: Sîrah Târîkhiyyah Jadîdah. Jeddah: Markaz al-İhsân, 2024, 536 p.</i> Hatice Demirci Akyüz	268-275

